

Alternatief voor winterseizoen

Twinriggen op tong

URK – Om visverlet op verre gronden in de winterdag te voorkomen is de GY 57 gaan twinriggen op tong.

De GY 57 heeft vorige maand 8-centimeter-netten ingestoken om tong bij te vangen. Dat lukt. Van de eerste volle visweek – tevens de laatste van 2015 – waren 70 van de 548 kisten gevuld met zwartvis. En werd er 1.550 kilo tong gevangen. Deze tong werd met MSC-certificaat aangeboden. Voor komend najaar heeft de familie Kramer al plannen om hun tong via vaste afnemer Albert Heijn in de supermarkt te verkopen.

Rederijwoordvoerder Klaas Kramer is tevreden. Door zich te richten op zwartvis en tong kan er in het winterseizoen meer in de luwte om de oost worden gevestigd en zo visverlet worden voorkomen. Kramer noemt het verwonderlijk dat er met lage twinrigtreknelheid van 3 tot 3,5 mijl blijkbaar zoveel tong kan worden bijgevangen.

In het zomerseizoen wordt er voornamelijk op verre visgron-

den in de noord getwinrigd. Die visbestekken zijn in het winterseizoen weersgevoelig. Tot vier jaar terug schakelde de GY 57 daarom in het winterseizoen over op de boomkor. Maar aan die operatie zit ook een kostenplaatje, aldus Kramer.

Door met nauwmaziger netten te gaan vissen, hoeft de GY 57 in het kader van de aanlandplicht vooralsnog ook geen ondermaatse schol aan te voeren. Twinrig-

gers die met 100 mm+ vissen, moeten vanaf dit jaar hun maatse én ondermaatse doelsoort schol aanlanden. Wanneer met 80-99 mm wordt gevist heet schol geen doelsoort meer, en geldt hier vooralsnog geen aanlandplicht voor.

De twinriggers PD 43 en PD 147 vingen afgelopen maand met wijde zakken voor de Deense kust ook grove tong bij.

ABN AMRO positief over vooruitzichten voor vissers

AMSTERDAM - ABN AMRO is positief over de vooruitzichten voor vissers.

Dat bericht de bank in de zogeheten Sectorprognoses Agrarisch. „Na jaren van prijsdruk en krimpende volumes zit de visserij weer in wat rustiger vaarwater. In 2015 kende de branche een prijsstijging van 8 procent als gevolg van enerzijds minder aanbod en anderzijds het gezonde imago van vis. ABN AMRO verwacht dat de visprijzen verder zullen stijgen en dat het rendement van vissers dankzij lage kosten verder zal toenemen. Ruime vangstquota zorgen voor meer productie, maar tegelijkertijd krijgt de branche te maken met de aanlandplicht, waardoor bijvangst aan wal moeten worden gebracht. Vissers zullen hiervoor een oplossing moeten vinden in nieuwe of aangepaste vangstechnieken.”

WWW.VISSERIJNIEUWS.NL

Twinrigpuls

Tweede serie TRP-modules voor MDV 1 besteld

URK/BAARN – De modules voor een tweede pulset voor de twinrigger MDV 1 'Immanuel' zijn besteld.

De MDV 1 twinrigt vanaf december met één twinrigpulsnet (met 15 TRP-modules) en één gewoon twinrignet. De ondernemers zijn enthousiast. Het lukt om er tong mee bij te vangen, de eerste volle visweek was het resultaat: 500 kilo tong met 1.200 kilo overige zwartvis en 14 ton schol. Idealiter is het niet om met twee verschillende netten te twinriggen, en gelet op de resultaten is aan HFK Engineering gevraagd de TRP-modules voor het tweede net te leveren. Het vierkante net ligt al klaar bij de Coöperatie Westvoorn.

De fabricage van de speciale twinrigpuls-modules zal wel enkele maanden duren, zegt Harmen Klein Woolthuis van HFK Engineering. Deze modules worden binnenkort ook ingestoken in een ontsnappingspaneel op

de TX 36 voor een experiment om selectiever te vissen. Ondermaatse vis wordt door het paneel geloosd, terwijl maatse tong dankzij de krappuls in het net moet blijven.

Samen met onder andere de TX 36 en elektronicabedrijf Brunelco heeft Klein Woolthuis een kennisvraag neergelegd bij TNO of het mogelijk is om met een speciale sonar op een vleugel platvis in en op de zeebodem te herkennen. Deze innovatieve sonar wordt eerst in het lab in Scheveningen en in Haaksbergen getest.

Doctoraalstudie Maarten Soetaert

Pulsvisserij geruststellend en veelbelovend

GENT – De effecten van de pulsvisserij op garnalen, zager en tong zijn geruststellend en niet groter dan met de klassieke boomkorvisserij. Aldus het Vlaamse onderzoeksinstituut ILVO op basis van een doctoraalstudie van Maarten Soetaert. Soetaert (27) onderzocht de afgelopen jaren de effecten van elektrische pulsen en promoveerde woensdag 23 december aan de Universiteit van Gent.

„Op basis van mijn uitgebreide reeks experimenten en veldstudies durf ik te stellen dat het gebruik van elektrische pulsen in de visserij veelbelovend is. Elektrische pulsen zijn niet schadelijker dan de klassiek gebruikte wekkerkettingen. De mogelijkheden van de techniek reiken in de toekomst ook verder dan het efficiënter opvangen van vis en garnaal. Toepassing van pulsen in een ontsnappingspaneel bijvoorbeeld kan de selectiviteit van het vistuig sterk verhogen”, zegt dr. Soetaert. Schadelijke effecten van elektrische pulsen op vissen en ongewervelden zijn afwezig tot beperkt naargelang de onderzochte soort en de sterkte van de puls.

Soetaert onderzocht zowel de effecten van schrikpuls (voor garnalenvisserij) als de effecten van de krappuls (voor tongvisserij) op garnalen, zagers, tong en kabeljauw. Blootstelling aan de schrikpuls leidt tot geen enkel letsel. De krappuls blijkt eveneens geen of slechts een geringe impact te hebben op garnalen, zagers en tong.

Wel werd bevestigd dat kabeljauw vlak naast de krappuls-elektrodes wervelletsels kunnen oplopen. Maar uit de jongste proeven was dat nooit meer dan 5 procent, fors lager dan de maximaal 70 procent uit observaties in 2010 bij een identieke opstelling en elektrische simulatie. „De gevoeligheid van kabeljauw is dus sterk variabel, al is het nog onduidelijk wat de doorslaggevende factor is. Indien zeebaars net zoals kabeljauw vlak naast de elektrodes

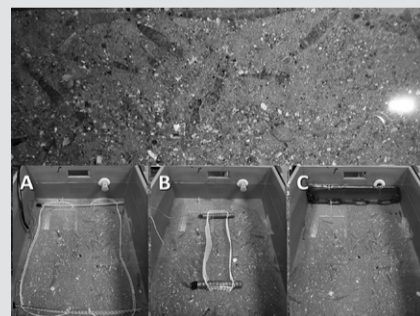
OOSTENDE/GENT - Pulsvissen is op dit moment het best beschikbare alternatief voor het vangen van tong en garnaal. Bij deze techniek wordt het schrik-effect van de kettingen of klossen grotendeels vervangen door elektrische stimulatie door elektrodes. Dit resulteert in een vermindering van bijvangst, bodemimpact en brandstofverbruik.

In de Noordzee maken al bijna honderd vaartuigen, voornamelijk Nederlandse, gebruik van elektrische stimulatie. Meer dan 90 procent van deze vaartuigen gebruikt een krappuls van 60-80 Hz voor het vangen van tong. Onder invloed van deze pulsen gaat tong, die doorgaans plat op de bodem ligt, in een kramp, buigt in een U-vorm en wordt zo gemakkelijk opgeschept door het visnet. Voor garnaal wordt dan weer een puls van 5 Hz gebruikt, die de garnaal doet opspringen van de bodem.

Bij het (experimenteel) gebruik van elektrische pulsen rezen heel wat vragen over de mogelijke neveneffecten op de overleving, het gedrag en de voortplanting van de bodemdieren die er aan worden blootgesteld. Daarom analyseerde Maarten Soetaert tijdens zijn doctoraatsonderzoek de effecten van elektrische pulsen op vissen en ongewervelden, en onderzocht hij hoe elektrische pulsen kunnen bijdragen aan innovatie binnen de visserij. Borstelwormen, garnalen, tongen, kabeljauwen en zeebaarsen werden tijdens een reeks testen blootgesteld aan elektrische pulsen. Analyses betreffende gedrag, overleving en het voorkomen van letsels toonden aan dat het ene dier al gevoeliger is dan het andere. Bij de tests werd geen verschil in overleving gezien.

Inzake platvis was Maarten Soetaert verrassend genoeg de eerste die experimenteel onderzoek uitvoerde naar mogelijke schade door elektrische pulsen. Blootstellingsexperimenten met tong bevestigden dat er een kramp optreedt bij pulsen met een frequentie hoger dan 40 Hz, gevolgd door een vluchtreactie. Sterfte, uitwendige of microscopische letsels aan de organen of skelet werden niet waargenomen.

Tests met zeebaars leverden gelijkaardige resultaten op. Bij kabeljauw was dat niet het geval: kabeljauw op minder dan 20 cm van de elektrode ondervond in 0-5 procent van de gevallen schade en bloedingen ter hoogte van de wervelkolom.

★ Laboratoriumopstellingen voor pulsproeven met garnalen, tong en kabeljauw.

wordt blootgesteld aan de tongpuls, vertoonden de dieren een gelijkaardige gedragsreactie, maar vertoonden ze geen wervelletsels. Dit toont aan dat wervelletsels veroorzaakt door een krappuls geen algemeen effect is voor alle rondvis, maar dat in het bijzonder kabeljauwachtigen er vatbaar voor zijn”, aldus Soetaert. Deze resultaten nopen wat Soetaert en het ILVO betreft tot voorzichtigheid.

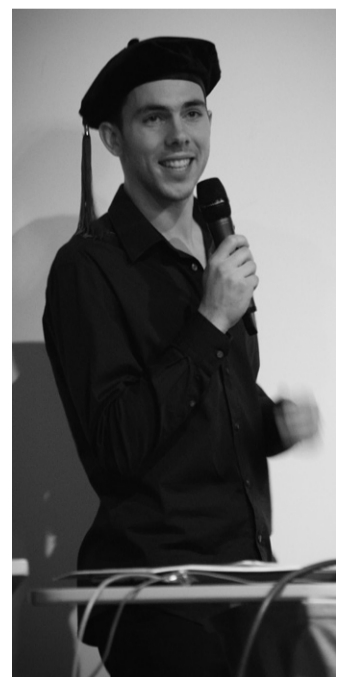
Wanneer de pulsintensiteit wordt verhoogd tot ver boven de

instellingen die op zee in zwang zijn, dan heeft dat geen effect op zager en tong. Dat toont volgens Soetaert aan dat de elektrische stimuli in de pulskor niet schadelijk zijn voor zager en tong. Garnalen werden in een laatste experiment in vier dagen tijd twintig keer blootgesteld aan beide pulsen, met als resultaat dat er geen verschil kon worden gevonden met verstoring door middel van wekkerketting. Kortom: elk bewijs ontbreekt dat het vervangen van een boomkorting

door een pulstuig zal leiden tot meer letsels en sterfte bij ongewervelden en platvis.

Tot slot onderzocht Soetaert ook of elektrische pulsen gebruikt kunnen worden om selectiviteit in het net te verhogen. Vangstvergelijkingen op zee toonden aan dat het toevoegen van een 80 Hz-krappuls aan een benthos-ontsnappingspaneel (eBRP) met vierkante mazen kan voorkomen dat tong erdoor ontsnapt. In zo'n 240 mm paneel werd er geen tong groter dan 25

centimeter meer verloren (terwijl zonder puls 45 procent van de maatse tong werd verspeeld), terwijl tot 80 procent van het benthos en afval en tot 32 procent van de ondermaatse vis kon worden geloosd. „Deze resultaten zijn dus veelbelovend en de komende maand zal het eBRP verder geoptimaliseerd worden om het verlies van tong volledig te elimineren”, aldus Soetaert. In Nederland gaat de TX 36 ook zo'n paneel met extra pulsmodules uitproberen.

★ Maarten Soetaert tijdens de openbare verdediging van zijn doctoraalstudie 'Elektrisch vissen: het verkennen van de veilige grenzen van elektrische pulsen voor mariene dieren en zijn potentieel voor verdere innovatie'.